

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	11
1. HATA VE HİLE AYRIMI	13
2. HİLE	13
2.1. Hile Kavramı	13
2.2. Hile Yapanların Karakteristik Özellikleri	15
2.3. Hile Yapılma Riski Yüksek Olan İşletmeler	16
2.4. Hile Türleri	18
2.4.1. Çalışan Hileleri	18
2.4.2. Yönetim Hileleri	19
2.4.3. Yatırım Hileleri	20
2.4.4. Satıcı Hileleri	22
2.4.5. Müşteri Hileleri	23
2.5. Çalışanları Hile Yapmaya İten Sebepler	23
2.5.1. Baskı Unsuru	24
2.5.2. Fırsat Unsuru	24
2.5.2.1. Kontrol Unsurları	25
2.5.2.1.2. Kontrol Ortamı	26
2.5.2.1.3. Risk Değerleme	27
2.5.2.1.4. Kontrol İşlemleri	27
2.5.2.1.5. Bilgi ve İletişim	28
2.5.2.1.6. İzleme	28
2.5.3. Haklı Gösterme Unsuru	29
2.6. Hilenin Önlenmesi	30
2.6.1. İşletmede Dürüstlük, Açıklık ve Yardımlaşmaya Dayalı Kültür	31
2.6.2. Hile Fırsatlarını Ortadan Kaldırmak	33
2.6.3. Denetim Komiteleri Oluşturmak	35
2.7. Hilenin Ortaya Çıkartılması	36

2.7.1. Çalışanlar ile İlgili Belirtiler	37
2.7.2. Muhasebe ile İlgili Anormallikler.....	38
2.7.3. Organizasyon Yapısı ile İlgili Belirtiler	39
2.7.4. Yönetim İlgili Belirtiler	40
2.7.5. Davranış Bozuklukları	40
2.7.6. Analitik Belirtiler	41
2.7.7. Uyarılar ve Şikâyetler	42
2.8. Hilenin Araştırılması	44
2.9. Hilenin Önlenmesi ve Ortaya Çıkartılmasında Sorumluluk	47
3. STOK HİLELERİ.....	48
3.1. Çalışanlar Tarafından Yapılan Stok Hileleri	50
3.1.1. Stokların (Varlıkların) Kötüye Kullanımı	52
3.1.2. Stokların (Varlıkların) Çalınması	54
3.1.2.1. Hırsızlık	55
3.1.2.1.1. Kayıtsız (Faturasız) Satışlar.....	57
3.1.2.2. Malzeme Talepleri ve Transferleri	58
3.1.2.3. Satın Alma Hileleri	59
3.1.2.3.1. Gelen Mallara İlişkin Kayıtları Tahrif Etmek	60
3.1.2.4. Sahte Stok Yüklemeleleri	60
3.1.3. Stok Noksanını Gizleme	62
3.1.3.1. Stok Kayıtlarını Değiştirme.....	63
3.1.3.2. Hayali Satışlar ve Ticari Alacaklar	64
3.1.3.3. Kayıtlardan Silme	65
3.1.3.4. Fiziksel Aldatmalar (Physical Padding)	65
3.1.4. Çalışan Hilelerini Önleme	66
3.2. Yönetimlerin Yaptıkları Stok Hileleri	69
3.2.1. Yönetimlerin Yaptıkları Stok Hilelerinin Mali Tablolara Etkisi	70
3.2.1.1. Hileli Mali Raporlamannın Maliyeti	72

3.2.2. Faturalama ve Elde Tutma (Bill and Hold).....	73
3.2.3. Yoldaki Malları Yüksek Göstermek	74
3.2.4. Hileli Mal Satışı.....	75
3.2.5. Stok Değer Düşüklüğü Ayırmamak	76
3.2.6. Konsinye Malları Kaydetmek	77
3.2.7. Stok Maliyetlerini Uzun Yıllara Yayma	79
3.2.8. Alış İadelerini ve İndirimlerini Satış Olarak Kaydetmek	80
3.2.9. Eldeki Stok Miktarını Çarpıtmak (Hayali Stoklar).....	81
3.2.10. Stokların Tutarını Çarpıtmak	83
3.2.10.1. Stokların VUK'a Göre Değerlemesi.....	83
3.2.10.2. Stokların TMS'ye Göre Değerlemesi	86
3.2.11. Uzun Ömürlü Stokları Dönen Varlıklarda İzleme.....	87
3.2.12. Diğer Hileler	87
3.3. Stok Hilelerini Belirlemek ve Önlemek.....	88
3.4. Stok Hilelerinin Belirtilerini Tanımlamak	92
3.4.1. Analitik Belirtiler	92
3.4.1.1. Yatay (Karşılaştırmalı) Analiz	93
3.4.1.2. Oran Analizi.....	93
3.4.1.3. Hesapların İlişkili Olduğu Diğer Hesaplarla Karşılaştırılması.....	94
3.4.2. Muhasebe ve Belgelerdeki Belirtiler	95
3.4.3. Kontrollerle İlgili Belirtiler.....	96
3.4.4. Stokların Miktarının ve Tutarının Yüksek Gösterilmesi ile İlgili Belirtiler.....	97
3.4.5. Diğer Hile Belirtileri.....	98
3.5. Stok Hilelerini Ortaya Çıkarma ve Önlemek.....	99
3.5.1. İstatistiki Örnekleme.....	101
3.5.2. Muhasebe Kayıt ve Belgeleri.....	103

3.5.3. Stok Sayımı.....	104
3.5.4. Analitik İnceleme.....	106
3.5.5. Bilgisayar Analizi ve Veri Madenciliği Tekniđi	107
3.5.6. Teyit Mektupları.....	108
3.5.7. Stokların Deđerlemesinin Kontrolü.....	109
3.5.8. Dönemsellik Kontrolleri	111
3.5.9. Stok Kontrol Prosedürleri	112
3.5.10. Stoklara İlişkin İç Kontrol Yapısının Ursurları	114
3.5.10.1. Örgüt Yapısı	114
3.5.10.2. Stok Girişlerinin Kontrolü	115
3.5.10.3. Muhasebe Kayıtlarının Doğruluğunun Kontrolü	115
3.5.10.4. Stokların Korunması	116
3.5.10.5. Kayıtlar ve Deponun Çapraz Kontrolü ..	117
3.6. Stok Hilelerini Önlemeye Yönelik Örnek Denetim Prosedürleri.....	117
3.7.Önlenemeyen Stok Hileleri.....	120
SONUÇ.....	121
KAYNAKÇA.....	125